

זמינות בנקאית

**אמנה בנקאית וולונטרית להקלת
ההתמודדות הפיננסית של נשים
נפגעות אלימות השוהות במקלטים
ובדירות מעבר**

עודדה פרץ, סגנית המפקחת על הבנקים

מפגש 2.7.18

מאפייני אלימות כלכלית נגד נשים:

- * נטילת כספה של האישה.
- * ניהול האישה דרך הענקת קצבה חודשית מוגבלת במזומן.
- * יצירת אווירת איום תמידית ותחושת משבר כלכלי.
- * העברת נכסים משותפים על-ידי בן הזוג ללא ידיעת האישה.
- * מניעת האפשרות של האישה לצאת לעבודה.

כחלק מהרצון שלנו בפיקוח לקדם עצמאות כלכלית של נשים:

החלטנו לסייע לקבוצת הנשים
נפגעות אלימות, ששוהות במקלטים
ובדירות מעבר

היוזמה שגיבשנו: אמנת "זמינות בנקאית"

המטרה:

לסייע לנשים נפגעות אלימות
לצאת לדרך כלכלית חדשה ועצמאית

השותפים ביוזמת "זמינות בנקאית":

איגוד הבנקים

כל הבנקאים וחברות כרטיסי האשראי

הפיקוח על הבנקים

המקלטים לנשים מוכות

ארגונים חברתיים

עקרונות אמנת "זמינות בנקאית"

כל בנק הגדיר **איש קשר ייעודי**, שילווה אישה הנכנסת למקלט ויבחן עמה את האפשרויות הבאות:

העמדת אשראי

חלוקת חובות בין האישה
לבן הזוג הנוהג באלימות

**הקפאת החשבון
המשותף** ופתיחת חשבון
חדש לאישה

טיפול מיוחד עם האישה
חסרת מעמד במקלטים
ובדירות מעבר -
הרחבה מאוגוסט 2017

הקפאת משכנתא למשך
חצי שנה.

**השהיית הליכים בהוצאה
פועל** והשהיית ריבית
פיגורים למשך שנה וחצי -
הרחבה מינואר 2017

הנתונים על היקף הסיוע שנתנו התאגידים הבנקאיים לנשים נפגעות אלימות

540 נשים נפגעות אלימות קיבלו סיוע
מהתאגידים הבנקאיים מאז שהושקה האמנה
בינואר 2016 ועד היום.

מה עשינו מאז המפגש הקודם?

הרחבת האמנה בשני היבטים:

- ✓ חינוך פיננסי במקלטים בדרך של "בנק מאמץ מקלט".
- ✓ הרחבת האוכלוסייה הזכאית להקלות האמנה באמצעות הארכת תקופת האמנה למשך שנה אחרי יציאת האישה מהמקלט, ולמשך חצי שנה מיציאת אישה מדירת מעבר.
- ✓ הגנה על כספי מענק הסתגלות מעיקול ושעבודים, באמצעות הוספת קוד מוסד ייחודי במס"ב לכספי מענק ההסתגלות.
- ✓ העברת מכתב עדכון בנושא מטעם משרד הרווחה למערכת הבנקאית.

מה הלאה?

- מיצוי זכויותיה של האישה באמצעות יצירת **שאלון פיננסי ומדריך נלווה** שיסייעו לאנשי הקשר מהמקלט ומהבנק לגבש פתרונות פיננסיים מיטביים בשלב מוקדם.

- מהלך משותף עם משרד הרווחה לשילוב כלי הסיוע השונים בנהלי משרד הרווחה.

שאלון פינוסי

תאריך:

הלכות ואסור פדושה במהלכו - שאלון פינוסי

מסמכים

1. האם יש לך תעודת זהות/אשרה/דרכון? מספר _____

עו"ש כללי

2. האם יש ברשותך חשבון נפרד/משותף בבנק? בנק: _____ מספר חשבון: _____

3. כיצד ניהלתם את משק הבית המשותף?
כסף מזומן/ חשבון עו"ש שהוא על שמך/ על שם בעלך/ בבעלות משותפת?

4. האם יש למישהו נוסף גישה לחשבון (מיופה כוח, מורשה חתימה, שותף, בן משפחה)?

5. אם יש לך ולבעלך חשבון משותף - האם מספיקה חתימה של אחד מכם כדי לבצע פעולות או שנדרשות חתימות של שניכם?

6. מהי הכתובת לקבלת דואר המוגדרת בחשבון?

למי יש גישה לדואר המתקבל?

נא רשמי כתובת דואר חדשה וכן כתובת מייל

7. האם יש לך גישה לחשבון דרך האינטרנט?

יתרה האם יש לך גישה קטעונו גנוג עאנומנוג

8. למיטב ידיעתך, האם ישנה יתרה חיובית בחשבון (חשבון בפלוס) בסך _____?

או יתרה שלילית (חשבון במינוס) בסך _____?

זיכויים בחשבון

הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל

מדריך פיננסי

הערה	דברי הסבר	נושא	מס' סעיף בשאלון הפיננסי
לפירוט נוסף ראו סעיף 5 לאמנה	באמצעות שאלה זו תוכלו לדעת מהו מעמדה החוקי של האישה. אם האישה חסרת מעמד - ראי בסעיף 5 לאמנה פירוט בדבר מסמכים שניתן להציג לבנק לצורך פתיחת חשבון.	מסמכים	1
	1. לפי תשובתה של האישה, ניתן יהיה להבין באיזה בנק מנוהלת פעילותה הכלכלית, ובהתאם לפנות לאיש הקשר הרלוונטי באותו הבנק. 2. בהתייחס לפרטי החשבון: (א) במידה והאישה אינה זוכרת או אינה יודעת את פרטי החשבון - נ ניתן לבדוק מהם פרטי החשבון המופיעים על גבי פנקס הצ'קים או על גבי כרטיס החיוב, ככל שיש לה. נ ניתן לפנות לאיש הקשר של הבנק על מנת שיאתר את החשבון בהתאם למספר ת.ז של האישה. (ב) במידה ותשובתה של האישה היא שהחשבון הוא בבעלות הגבר בלבד או בבעלות משותפת - מומלץ לשקול פתיחה של חשבון חדש בבעלותה הבלעדית של האישה.	עו"ש כללי - פרטי חשבון בנק	2-3
	מוצע לבקש מהבנק לבטל את ייפוי הכוח שניתן בחשבון.		
לפירוט נוסף ראו סעיפים 2-3 לאמנה	(א) אם יש צורך בחתימות של כל בעלי החשבון - מדובר בזכויות חתימה "ביחד". כלומר, כל פעולה שהאישה תרצה לבצע בחשבון מחייבת את הסכמת השותף האחר בחשבון. מצב משפטי זה מונע הוצאת כספים לא מבוקרת על השותף, אך משמר את התלות של האישה בבן הזוג, שכן היא לא תוכל לבצע שום פעולה בחשבון ללא הסכמתו. במצב כזה מומלץ כי האישה תפתח חשבון חדש על שמה, ובו תנהל את ענייניה הפיננסיים. (ב) אם מספיקה חתימה של אחד מבלי החשבון - מדובר בזכויות חתימה "ביחד ולחוד".	עו"ש כללי - זכויות חתימה בחשבון	5

מה הלאה?

שיפור מעמדן של נשים הערביות לחובות בני זוגן באמצעות בחינת קידום תיקון בחוק הערבות.

כיום, ערבה שהנה בת זוג של חייב לא זכאית להגנות של 'ערב מוגן' כפי שמפורטות בחוק הערבות. המשמעות -

- ניתן לפנות אליה בדרישה לסילוק החוב של בן זוגה ללא פניה מקדימה לחייב עצמו.
- חובות גילוי פחותים כלפי האישה.

מספר תיקי הוצאה לפועל בהן החייבות הן נשים גבוה יותר ביחס לממוצע.

ו- 25% מסך החייבות שותפות לחוב של בני זוגן*.

הסיפורים ששמענו על האפקטיביות של הסיוע של "אמנת זמינות בנקאית"

ציטוטים משיחה עם מנהלת מקלט לנשים נפגעות אלימות

**"ממש
יציאה
לחירות"**

**"הנשים הרגישו
שמישהו נתן בהן
אמון"**

**"שינה לנו את
החיים"**

**"הנשים החליטו
לחזור לחיי עבודה"**

**"הבנקים מחקו חלק
משמעותי מהחוב"**

מכתב ממנהלת מקלט מעון חירום לנשים בחיפה ויו"ר פורום מנהלות המקלטים

"רצינו להודות לכם על העדכון החשוב וגם על כל חלקיה של האמנה, שמאז שהופעלה –
השתנו חייהן של כמה וכמה נשים ששהו ושוהות במקלטים.

אנו רואות בעבודתנו נשים שבזכות האמנה, שניכר שנבנתה מתוך הבנה מעמיקה ומתוך
הרבה רצון טוב ואכפתיות – יצאו לדרך חדשה באמת, ולא נאלצו להסתפק ביציאה
ממעגל האלימות תוך הישארות במעגל החובות והלחץ הכלכלי.

הקשר הזמין והאוהד מאוד עם נציגי ונציגות הבנקים מאפשר לנו במקלטים לטעת תקווה
בנשים, ולצאת מתחושת חוסר האונים.

תודה מקרב לב!

רחל זיו – מנהלת מקלט "מעון חירום לנשים" בחיפה, ויו"ר פורום מנהלות המקלטים."

תודה רבה!

להנהלות התאגידים הבנקאיים שתומכות בטיפול בנושא. ✓

לאנשי הקשר הבנקאים על הזמינות, המענה המהיר, היצירתיות בפתרונות וההירתמות המוחלטת. ✓

לאיגוד הבנקים על חשיבה ועשייה מתמשכת להרחבת ההקלות לנשים ולחיזוק הקשר עם המקלטים. ✓

למנהלות ולצוות המקלטים על שיתוף הפעולה, הצפת סוגיות קריטיות ושימוש גובר בפתרונות הקיימים באמנה. ✓

אנו רואים באמנה וביישומה פרויקט ארוך טווח

ומשנה חיים, המשתכלל ומשתפר עם הזמן.

לוח 12: ממוצע מספר התיקים וממוצע סכום חוב בפתיחה
בכל תיקיו של החייב

ממוצע מספר תיקים	ממוצע סכום חוב בפתיחה בכל תיקיו של החייב (באלפים)	
גברים		
יהודי	4.2	123.8
לא יהודי	3.8	97.2
נשים		
יהודי	5.3	79.0
לא יהודי	3.1	56.9

ניתן לראות כי לנשים במגזר היהודי יש יותר תיקים בממוצע; ולפי ממוצע של סכום החוב בפתיחה בכל תיקיו של החייב, הגברים במגזר היהודי הם הקבוצה עם הסכום הגבוה יותר.

** "פרופיל החייב ברשות האכיפה והגבייה בשנת 2017", רשות האכיפה והגבייה.